

Referat af Planteavlsudvalgets årsmøde 2025

Beslutningsreferat

Deltagere: 22

Forperson Nikolaj Dalsgaard bød velkommen.

Dagsorden for årsmødet 2025

1. Valg af dirigent, referent og stemmetæller

Karsten Kjærgaard blev foreslået som dirigent – og valgt enstemmigt.

Dirigenten konstaterede årsmødet lovmæssigt indvarslet. Udvalgets kommissorium har styr på, hvem der er valgbare og stemmeberettigede. Valgkort er udsendt på forhånd.

Charlotte Glavind Bülow blev foreslået som referent – og valgt.

Andreas Eising blev foreslået som stemmetæller – og valgt.

Antal stemmeberettigede: 7

Dagsorden blev præsenteret.

2. Årsberetning om udvalgets arbejde

- Formandens beretning

2024 i Planteavlsudvalget startede 5 april ved konstituering. Et evigt emne i udvalget er vejret. Det våde vejr betød en sen såning af vårsæden med dertilhørende lave udbytter. Lad os håbe på bedre vejr i 2025.

Udvalget har haft fokus på at arbejde sammen med Innovationscenteret for Økologisk Landbrug (ICOEL) om udvikling og kvalificering af projekter. Et af de første emner i 2024 var ESG, hvor S'et (det sociale aspekt) skulle udvikles. Det er svært at præcisere og rummer både trivsel, gode arbejdsforhold, ferie osv. Mange landmænd bidrager i høj grad med et socialt ansvar.

Derudover har udvalget arbejdet med biokul og Weedfighter. Udvalget var skeptisk overfor Weedfighters metode grundet den uvisse betydning for mikrolivet i jorden i forhold til strigling. Udvalget var også skeptisk overfor biokul, fordi der er en mangelsituation på økologisk halm og det er problematisk at afbrænde halm i en mangelsituation.

Økomarkedag har også haft fokus og blev holdt på Henrik Jessen på hans bedrift. Det var en festdag, et samlingspunkt og et godt sted til netværk.

Derudover har udvalget også arbejdet med andre foreningsrelaterede emner. Heldigvis har det ikke fyldt så meget, som da Fra Foder til Føde II rapporten udkom, men der har stadig været en del

aktivitet, det har blandt andet omhandlet sammenlægning med andre fagudvalg og økonomien i foreningen. Vi mangler politiske kræfter efter afskedigelsen af Mads Vinther.

Forpersonen Nikolaj Dalsgaard siger tak for året der er gået.

- Debat og spørgsmål

Karsten Kjærgaard: Har I brugt tid op at diskutere kulstofindlejring i jorden?

Nikolaj Dalsgaard: Vi ønsker os hele møder til drøftelse af faglige emner som alternative gødningskilder og kulstofindlejringer. Vores dagsorden burde også være fyldt ud med den grønne trepartsaftale og økologi, men udvalget føler sig ikke indbudt til at byde ind.

Carsten Sørensen: Hvad tænker udvalget om samarbejdet med repræsentantskab og bestyrelse?

Nikolaj Dalsgaard: Det er ikke nok. Jeg har indtryk af, at repræsentantskabet er en diskussionsklub hvor der ikke er så mange konklusioner.

Henrik Jessen: Mellem møderne er der meget stille. Vi hører ikke meget fra bestyrelsen eller repræsentantskabet mellem møder. Vi spørger nogle gange hinanden, hvornår vi sidst er blevet stillet et spørgsmål om, hvad foreningen skal mene. F.eks. om Grøn trepart, der har fyldt meget.

Michael Kjerkegaard: Der har været en del hængepartier mellem udvalg, repræsentantskab og til bestyrelsen. Vi havde håbet at vi havde nået flere møder, end vi gjorde. Til generalforsamlingen er der planlagt samtalsaloner. Vi er udfordret af, at vi er blevet en mindre bestyrelse og derfor er mere sårbare. Fokus fremadrettet er at rette op dette.

Ole Andresen: Kan kun bakke op om det. Vi har samlet kræfterne i en meget lille bestyrelse og så et passivt repræsentantskab som er svært at mobilisere, fordi der er så få møder. Når man mødes så mange er det få der kommer til orde. Hvis bestyrelsen er sårbar når den er lille, så skal den jo bruge repræsentantskabet mere aktivt. Jeg ønsker en kulturændring hvor bestyrelsen giver repræsentantskabet og fagudvalg opgaver.

Torsten Wetche: Hvad med det regenerative område. Der er andre der løber med den dagsorden.

Ib Borup: Vi har talt meget om det. Jeg arbejder næsten fuldtid med det. Jeg vil gerne byde ind med et projekt.

Claus Østergaard: Alle de steder hvor jeg kan komme afsted med at få ordet byder jeg ind med, om de også sørger for at undersøge hvordan pesticider påvirker mikroliv og svampe osv. i jorden. Pesticiderne er også en forstyrrelse af jorden, ligesom en harve og en plov. Økologi er godt på vej med hensyn til de regenerative principper.

Allan Hartmann: Alle løber efter den regenerative dagsorden lige i øjeblikket. Vores kollegaer i økologisektionen i L og F har det på dagsordenen og Danish Agro har det på den konventionelle og

snart også på økologi-dagsordenen. Vi skal fælles melde ud at økologien er regenerativ og ønske et regelsæt.

Ib Borup: Jeg har lavet et forsøg hvor pesticider og Roundup dræber biologien med det samme. I USA har de ”Regenerative Organic”. Det ville være smart at lave et regelsæt inden for det paradigme, så vi kan være ens.

Michael Kjerkegaard: Sybille og jeg havde et rigtigt positivt møde med Jeppe Bruus. Økologien har en helhedstankegang og der er flere ting vi leverer på. Økologien skal ses som et værktøj der reducerer udledning af Co2. Derudover udledes der 1000 t kvælstof mindre til vandløbene, når man fordobler økologien. Det ved de godt i ministeriet. I forhold til sprøjtemidler – det skal ikke bare handle om at jorden bliver mere frugtbar eller ej når vi sprøjter. I Fredericia Kommune kan de ikke finde mere drikkevand uden sprøjtemidler. Det er ikke regenerativt, når Carlsberg køber maltbyg der er sprøjtet og så forlanger drikkevand uden sprøjtemidler.

Karsten Kjærgaard: Hvordan går det med at finde de rigtige tal på, at vi bidrager til den grønne trepart?

Michael Kjerkegaard: Vi har nogle tal. Men vi skal blive ved med at fortælle om løsninger. Der er 600 organisationer på verdensplan der kalder sig grønne eller regenerative. Vi er en lille stemme, men vi har løsningen. Dem der kan stille krav, skal gøre det. Ellers rykker vi ikke på disse ting.

Ole Andresen: Vi har modparter hvor vi ikke forventer det. DR vil ikke bringe historien om det mindre klimabelastende græsfodrede oksekød, fordi Concito ikke vil stille op som modpart til græsfodret kød.

Henrik Jessen: Den grønne trepart arbejder med et trecifret millionbeløb. Men kun 20 mio. til økologi. Så regeringen er ikke seriøse. Klima fylder ingenting i det område jeg bor i. Det der fylder, er kvælstofudledning. Hvor står vi henne i det?

Claus Østergård: Vi får en udledningskvote i stedet for en tildelingskvote. Ud fra den, skal det beregnes for hvor meget man må udlede. Det bliver ens for både konventionelle og økologer. Vi kan kompenseres for mindre gødning og færre pesticider. Treparten handler om udtagning og skov. Der er ekspertudvalg der skal kigge på andre muligheder for at regulere: f.eks. gødning, skovlandbrug, metan fra græssende køer. Men hvem sidder i de udvalg og beslutter hvad der skal ske på de andre områder/dyrkningsfladen?

Torsten Wetche: Inden for denne tankegang bliver vi som har kvæg ekstra hårdt ramt, fordi arealerne er en del af paragraf 3. Nu skal de tages ud af såkaldt drift, selvom de egentlig er passet og plejet som man skal. Intensiv drift bliver tilgodeset. Det har den modsatte effekt af, hvad vi vil opnå.

Nikolaj Dalsgaard: Det er spændende med input. Tak for det.

Formandens beretning: Godkendt

3. Drøftelser om omstrukturering af udvalg

Solvej Horst, bestyrelsen:

Processen er startet op i bestyrelsen i starten af 2024, for at få langt mere ud af det fagudvalgsarbejde der er. Nedlæggelse og oprettelse af udvalg skal forbi repræsentantskabet til godkendelse. Det er en lang proces, fordi vi gerne vil gøre det ordentligt. Vi havde håbet at være nået lidt længere. Større ændringer kan først træde i kraft ved årsmødet 2026. Det skal være værdifuldt, respektfuldt og meningsfuldt deltage. Vi har i dag et stort uudnyttet potentiale i baglandet. Vi har identificeret tre behov:

- Faglig specialistviden på forskellige områder på tværs af niveauer.
- Et advisory board, som vi kan trække på ved behov for viden om politik og regler.
- Interessefællesskaber hvor man kan mødes og netværke i et uformelt miljø

I 2025 vil emner af fælles interesse, f.eks. Den grønne trepart blive drøftet på fællesmøder for alle interesserede.

Carsten Sørensen: Den landmandsnære økologi er svær at få øje på. Vi skal finde ud af, hvordan vi bliver et sted hvor man ønsker at deltage i diskussionen og ikke blot på overskriftsniveau. For overordnede politikker kan betyde at vi ikke rumme hele værdikæden fra jord til bord.

Henrik Jessen: Enig med Carsten. Med helt åbne øjne har man udliciteret den landmandsnære del til ICOEL. Fra foreningens side skal man huske have producenterne med.

Michael Kjerkegaard: Vi har solgt Økodag og har nu et pænt beløb til at starte et nyt event op. Vi skal tænke de her ideer ind, så vi kan starte noget nyt op der bliver lige så stort. Det skal være på tværs af hele økologien, så alle landmændene kan få en tættere relation til forbrugerne. Byd gerne ind med ideer.

Solvejg Horst: Vi skal genskabe rodforbindelsen og gøre noget mere lokalt på tværs af værdikæden.

Carsten Sørensen: Økodag startede ved nogle landmænd. Men var i dag defacto allerede overtaget af mejerierne. Det er godt, at vi kunne få penge ud af salget. Lad os få skabt noget, der er bredt funderet og dybt landfæstet ved landmændene.

Ib Borup: Et emne til et event er ”åbne landbrug” – regenerative og økologiske – forbrugerne kan komme og se hvad de gør.

Ole Andresen: Lav et event med fremtidsdrive. Vi er nødt til at gøre os fortjent til at være den foretrukne forening for økologer. Vi er ikke relevante nok, måske skal vi spørge økologerne hvorfor. L og F har mundkurv på, og det er vi nødt til at kunne matche.

Solvejg Horst: Vi er så småt i gang med arbejdet. Husk at sige ”vi” og fortæl hvorfor vi er med. Vi har et arrangement i morgen med Naturmælk, Økologirådgivning Danmark og Økologisk Landsforening for at sætte fokus på de unge og det regenerative.

4. Planer for næste års arbejde i udvalget

Udvalgets fokus det næste år er implementering af den grønne trepart og fokus er på økologi i den sammenhæng. Økologi skal være et vigtigt ben i omstillingen af landbruget.

Derudover ønsker vi at fortsætte det tætte samarbejde med Innovationscenteret.

Vi skal være synlige til stede, tale jordens frugtbarhed og regenerativ økologi.

Der er i 2025 mulighed for at samarbejde med Kød- og Naturgræsserudvalget og det vil gøre, at vi kan få endnu flere kompetencer i spil og forhåbentligt en synergieffekt.

Det vil kræve at vi har nok mødeaktivitet, fysiske møder og nok medlemmer.

Vi ser også frem mod en ny direktør. Det har en stor betydning hvem det er, så vi ikke bliver glemt. Vedkomne skal have fat i endnu flere landmandsmedlemmer.

Hvis man sidder med et relevant emne til Planteavlsudvalget, så sig til.

Indkomne forslag:

- Økologien på kvælstofområdet
- Paragraf 3 arealer som bliver afgræsset

5. Valg af 3 udvalgsmedlemmer for 2 år, og 1 suppleant (jf. kommissorium).

På valg i 2025 er: Nikolaj Dalsgaard (genopstiller), Jes Krag (Suppleant, genopstiller ikke), Ib Borup (genopstiller) og Mads Fauerholt (genopstiller).

Torben Eskild Andersen opstiller.

Nikolaj Dalsgaard, Ib Borup og Torben Eskild Andersen fik pladser i udvalget.

Mads Faurholt blev suppleant

6. Eventuelt

Intet

Dirigent Karsten Kjærgaard

Referent Charlotte Glavind Bülow